

СЕКЦІЯ 7

Державне управління та місцеве самоврядування у забезпеченні розвитку сільських територій

УДК 336.143

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Волошина Т.А., *забувач**

Полтавська державна аграрна академія

Сільське господарство належить до найдавніших видів господарської діяльності людини. Історично так складалося, що в Україні тривалий час землею володіли держава і великі колективні господарства, а саме сільське господарство розвивалося екстенсивним шляхом, тобто за рахунок залучення до виробничої діяльності додаткових земельних площ.

Останніми роками в сільському господарстві України, не зважаючи на існуючі проблеми, спостерігаються позитивні процеси, а розвиток галузі демонструє стійку динаміку. Враховуючи, що на світовому ринку цини на сільськогосподарську продукцію мають тенденцію до зростання, внаслідок підвищення рівня життя у країнах, що розвиваються та погіршення умов ведення землеробства у країнах, провідних експортерів сільськогосподарської продукції, Україна може постіти, завдяки унікальним природно-кліматичним умовам, помітне місце на світовому ринку продуктів. Важлива роль у цьому відводиться аграрній політиці. «Аграрний сектор-локомотив української економіки» [1].

Практична допомога від держави витизняним сільськогосподарським виробникам полягає, насамперед, у пільговому режимі оподаткування, але разом з цим податкова пільга має виконувати головну функцію-стимулювати розвиток сільськогосподарської галузі, а не використовуватись як засіб мінімізації податкових відрахувань.

Сьогодні Україна тільки вибудовує свою податкову систему, орієнтуючись на розвинені країни світу, адже податкова система є найважливішою складовою економічної системи. Одне із важливих місць в податковій системі України відведено саме оподаткуванню сільського господарства. З 02.12.2010р. вступив у дію новий Податковий кодекс України № 2755-VI, в якому фіксованому сільськогосподарському податку (далі - ФСП) виділено розділ XIV «Спеціальні податкові режими» [2]. Відповідно до пп. 14.1.256 п. 14.1 ст. 14 Кодексу) ФСП в Україні - це податок, який справляється з одиниці земельної площі у власотках до її нормативної грошової оцінки та сплачує якого заміною сплачує суму сукупності окремих податків і зборів.

Головною особливістю ФСП є те, що він супроводжується зменшенням податкового тиску на підприємств, звільняє їх від потреби вести великий податковий облік та економити час. До того ж, розрахунки свідчать, що ФСП значно нижчий, ніж сума податків, у рахунок яких він сплачується.

Застосування ФСП є досить привабливим, насамперс, для рентабельних господарств, які ефективно використовують наявні сільськогосподарські угіддя, але разом, з цим він заміняє, поряд з іншими податками і зборами, податок на прибуток, який сільськогосподарські підприємства сплачують за нгальною ставкою.

Оскільки держава підтримує сільськогосподарських виробників за допомогою пільгового режиму оподаткування, то задання податкової системи, полягає в тому, щоб державну підтримку (податкові пільги) не використовували у схемах ухилення від оподаткування. Задач цього механізму підтримки (податкові пільги), асоціально диференціювати (диференціація від лат. differentia - розрізнення) - за сукупністю таких критеріїв:

- обсяг поставок сільськогосподарської продукції суб'єктами господарської діяльності (далі СГД);
- кількість працівників СГД;
- площа сільгоспугідь СГД;
- специфіка кліматичних та географічних умов територій, на яких розташовані сільськогосподарські СГД;

Отже, до питання підтримки аграрного сектора необхідно підходити комплексно, включаючи заходи щодо поліпшення адміністрування ФСП та вирішення актуальних питань оподаткування аграрної галузі економіки.

Література:

1. Кайменко О. «Пільговий режим оподаткування» / О.Кайменко // Вісник податкової служби України. - 2012. - №23 - С. 2-3.
2. Україна. Закони. Податковий кодекс України (зі змінами та доповненнями) / К.: Хрінком Інтер, 2011. - 496 с.

УДК 330.341

НАПРЯМИ СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Воронько-Невідніча Т.В., *к.е.н., доцент кафедри менеджменту Полтавська державна аграрна академія*

Структурна політика створюється на основі формулювання національних пріоритетів структурних перетворень і створення способів регулювання для забезпечення концентрації ресурсів та капіталів за пріоритетними напрямками. Структурні особливості економіки України, шляхи та перспективи її подальшого розвитку висвітлювалися у працях таких вітчизняних науковців, як О.Амоша, В.Гець, О.Горська, С.Брохін, Б.Кваснюк, І.Крючкова, О.Осауленко, О.Романова, А.Чухно [1, 3-4] та ін.

Формування оптимальної структури національної економічної системи відбувається за рахунок структурної перебудови економіки. У свою чергу, ефективність структурних зрушень в економіці визначає ефективність розвитку національної економіки загалом. Одними із

* Науковий керівник: Лозинська Т.М., *д.агр.ж.упр., професор, ПДАА*

пріоритетних сфер економічної діяльності є сільське господарство і промисловість. Причинами цього є:

- по-перше, специфіка спеціалізації національної економіки умов радянського «спадку»;
- по-друге, існуючі особливості сировинної бази та структури трудових ресурсів, їх розвиток впливає на динаміку інших галузей.

Результати аналізу існуючої структури національної економіки дають змогу зробити висновок про її невідповідність існуючим світовим вимогам розвитку системи, відсталість, зниження гнучкості та стабільності, потребу істотних змін, які б забезпечили економічну стабільність і сталий економічний розвиток.

Ефективна економічна структура визначається як порядком формування системи відносин між макроекономічними суб'єктами на основі максимального задоволення потреб суспільства за умови досягнення виробничої та розподільчої ефективності використання обмежених економічних ресурсів країни. Основним показником ефективності економічної структури в макроекономічному аспекті є темпи економічного зростання [5].

Головними напрямками структурних зрушень за сучасних умов можливо визначити наступні:

- організація ефективно функціонуючого споживчого сектора;
- подолання незбалансованості національного господарства;
- виявлення неефективних галузей застосування ресурсів за галузями і комплексами;
- підвищення ефективності соціально-економічних потенціалів регіонів;
- ефективність розвитку національної економічної системи в цілому.

Рухійною силою позитивних структурно-динамічних зрушень повинна стати обґрунтована структурна політика держави, що має містити програму діяльності уряду, зорієнтовану на перерозподіл ресурсного потенціалу країни для створення, розвитку та якісного оновлення основи економічного зростання, стимулювання інвестицій, запровадження енергоощадних та екологічно безпечних технологій, зростання інноваційних виробництв, сучасне технологічне оновлення традиційних для України галузей тощо.

Література:

1. Амоша О. Промислова політика України: концептуальні орієнтири на середньострокову перспективу / О. Амоша, В. Вишневський, А. Збаразська // Економіка України. – 2009. – № 11. – С. 4-13.
2. Біла С. Структурна політика в системі державного регулювання трансформаційної економіки / С. Біла. – К.: Вид-во УАДА, 2001. – 408 с.
3. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) / С. А. Єрохін. – К.: Світ знань, 2002. – 528 с.
4. Кваснюк Б. Структурна перебудова економіки та її ресурси / Б. Кваснюк // Економіка України. – 2003. – № 11. – С. 18-28.
5. Свинцов О. М. Структурні зрушення в Україні та їх ефективність / О. М. Свинцов, Н. Я. Скірка // Науковий вісник НАТУ України. – 2011. – Вип. 21.10. – С. 166-172.

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

Гладка Т.І., к.н. держ.упр., доцент кафедри менеджменту
Полтавська державна аграрна академія

Важливого значення для України в умовах динамічних перетворень суспільства набуває формування інноваційної моделі розвитку аграрної сфери як невід'ємної складової економічного зростання країни.

Інновації нині постають не лише основним джерелом інноваційного розвитку, конкурентоспроможності, утвердженням на міжнародних позицій країни в світовому просторі, а й інструментом у вирішенні проблем, які виникають перед суспільством. Процес запровадження інновацій потребує системної і послідовної державної політики.

Головними причинами, які сьогодні суттєво стримують темпи інноваційного розвитку аграрної сфери в Україні є: недосконалість нормативно-правової бази щодо регулювання інноваційної діяльності, відсутність скоординованого управління інноваційними процесами на всіх рівнях, брак фінансової підтримки впровадження інновацій, проблема висококваліфікованих управлінських кадрів, здатних управляти інноваціями та ін.

Державна інноваційна політика, яка є засобом втілення парадигми інноваційного розвитку, має бути логічним продовженням науково-технологічної політики і складовою внутрішньої та зовнішньої політики держави й спрямованою на створення інституційних та фінансово-економічних засад здійснення, підтримки і стимулювання розвитку інноваційних процесів в усіх сферах діяльності суспільства на базі новітніх досягнень науково-технічного прогресу в країні та світі [1, с. 225]. Тому значно зростають масштаби інноваційної діяльності держави, її роль та відповідальність у відборі та підтримці проривних інновацій суспільства.

Заслугою на увагу розроблена відомим дослідником, професором Гарвардського університету Клейтоном Крістенсенем «модель підричних інновацій». Концепція має велике значення для прогнозування розвитку в тій чи іншій галузі. Автор пропонує покрокову методологію аналізу інноваційних змін у галузі та видає три типи інновацій: підтримуючі інновації, «підричні» інновації для нижніх секторів ринку та «підричні» інновації, призначені для нових ринків. Підтримуючі інновації ведуть компанії за устааленою траєкторією доосконалення. Ці доосконалення торкаються вже існуючих продуктів. «Підричні» інновації пропонують, як правило, оцінити нові продукти чи нові якості продукту. Завдяки «підричним» інноваціям або створюються нові ринки, або перебудовуються вже існуючі [2, с. 16-17].

Аналізуючи політику держави стосовно тієї чи іншої галузі, К. Крістенсен наголошує на врахуванні трьох істотних принципів: (1) важко створювати «правильні», потрібні стимули, тому що в цьому випадку можна помилитися, прийнявши інформаційний шум за сигнал; справжні ж причини тієї чи іншої ситуації в галузі можуть виявитися